

ΚΑΝΚΟΥΝ, Η ΤΑΧΥΤΑΤΗ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΑΜΦΙΒΟΛΙΩΝ

Η επιμήκυνση του Πρωτοκόλλου του Κιότο, πίσω από την οποία έχουν συνασπιστεί οι **μεγάλοι ρυπαντές του αναπτυσσόμενου κόσμου** και η **άρνηση των ανεπτυγμένων κρατών να αναλάβουν σοβαρές δεσμεύσεις** σχετικά με τη μείωση των εκπομπών ρύπων, έκαναν την εμφάνισή τους από τις πρώτες ώρες και ημέρες των διαπραγματεύσεων και των συνομιλιών στη Διάσκεψη του Κανκούν.

Οι διαφωνίες έγιναν πολύ γρήγορα ορατές, καθώς από τη δεύτερη μόλις ημέρα των συνομιλιών, **η Ιαπωνία κατέστησε σαφές ότι δεν πρόκειται να συναινέσει σε μία πιθανή επιμήκυνση του Πρωτοκόλλου του Κιότο**, εξέλιξη που θα συνέφερε κυρίως τους μεγάλους ρυπαντές του αναπτυσσόμενου κόσμου (Κίνα-Ινδία-Ινδονησία-Βραζιλία).

Η **άρνηση της Ιαπωνίας**, εκ των μεγαλύτερων ρυπαντών στον κόσμο, **ανοίγει τον δρόμο για μία άκαμπτη στάση εκ μέρους και άλλων ανεπτυγμένων κρατών**, δεδομένο που είχε παρατηρηθεί και στη Διάσκεψη της Κοπεγχάγης. «Πρόκειται για ένα πολύ άσχημο ξεκίνημα στις συνομιλίες. Ο κίνδυνος είναι ότι και άλλα κράτη ίσως ακολουθήσουν το παράδειγμα της Ιαπωνίας προκειμένου να αποφύγουν τις δεσμεύσεις αναφορικά με τη μείωση των εκπομπών ρύπων» ανέφερε σχετικά στον Guardian, ο εκπρόσωπος της οργάνωσης Care International Πόουλ Έρικ Λάουριντσεν[1]. Πολλές αναπτυσσόμενες χώρες αναμένεται να σκληρύνουν τη στάση τους ή και να αποχωρήσουν ακόμα από τις διαπραγματεύσεις αν και άλλα ανεπτυγμένα κράτη υιοθετήσουν στάση ανάλογη με της Ιαπωνίας.

Το βασικό αγκάθι σχετικά με **μία πιθανή επιμήκυνση του**

Πρωτόκολλο του Κιότο (το οποίο λήγει το 2012), είναι σύμφωνα με τα ανεπτυγμένα κράτη το γεγονός ότι μεγάλοι ρυπαντές του αναπτυσσόμενου κόσμου όπως η Κίνα και η Ινδία **θα υπόκεινται σε πολύ λιγότερους περιορισμούς από τους αντίστοιχους των ανεπτυγμένων κρατών**. Και αυτό επειδή, όταν υπεγράφη το Πρωτόκολλο του Κιότο το 1997, η οικονομική κατάσταση ήταν τελείως διαφορετική από την παρούσα, όπως βέβαια και οι εκλυόμενοι ανά κράτος ρύποι. Οι ανεπτυγμένες χώρες ζητούν τώρα την υπογραφή μιας συμφωνίας με την οποία θα δεσμεύονται όλοι οι μεγάλοι ρυπαντές.

Εν τω μεταξύ, **εκ μέρους των Η.Π.Α προβάλλεται** -τόσο μέσω της αντιπροσωπείας στο Κανκούν, όσο και μέσω των ΜΜΕ- **η εικόνα** ότι μετά τις τελευταίες εσωτερικές εξελίξεις με την ήττα των Δημοκρατικών στις ενδιάμεσες εκλογές του Νοεμβρίου, η αντιπροσωπεία βρίσκεται στο Κανκούν με τα χέρια δεμένα, αφού οποιαδήποτε δέσμευση και να αναληφθεί δεν θα επικυρωθεί ποτέ από τους Ρεπουμπλικάνους.

Οφείλουμε βέβαια να θυμηθούμε εδώ, την επί της ουσίας άκαμπτη στάση της Ουάσινγκτον και στην περσινή Διάσκεψη της Κοπεγχάγης το 2009, χωρίς τότε να υπάρχει και η «τροχοπέδη» των αρνητών της κλιματικής αλλαγής Ρεπουμπλικάνων. Η στάση των ΗΠΑ, εκτός των ευθυνών τους ως ο μεγαλύτερος ιστορικά ρυπαντής, αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία, καθώς από αυτήν εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά και η στάση της Κίνας. **Σε ένα νέο παιχνίδι «μηδενικού αθροίσματος» κανένας από τους δύο μεγαλύτερους ρυπαντές του πλανήτη δεν πρόκειται να κάνει κάποιο βήμα παραχώρησης ή υποχώρησης μεγαλύτερο από τον άλλον.**

Την ίδια στιγμή όμως, που συνεχίζεται αυτός ο διαγωνισμός αδιαλλαξίας και συμφερόντων από τους «μεγάλους παίκτες» της Διάσκεψης, κάποιοι από τους παρευρισκόμενους δεν νοιώθουν το ίδιο άνετα, καθώς μία νέα αποτυχία **θα φέρει τα κράτη τους ακόμα πιο κοντά χρονικά στην καταστροφή. Πρόκειται για τα μικρά νησιωτικά κράτη**, πολλά εκ των οποίων κινδυνεύουν με αφανισμό. Αρκετοί από τους ηγέτες των κρατών αυτών, τα οποία, αν η κατάσταση συνεχιστεί όπως έχει, σε μερικές

δεκαετίες θα έχουν καλυφθεί εξολοκλήρου από τη θάλασσα, φοβούνται ότι το όνομά τους θα συνδεθεί στη μνήμη των λαών τους, με την αποτυχία να σώσουν το κράτος τους.

Για τα μικρά νησιωτικά κράτη του Ινδικού και του Ειρηνικού Ωκεανού, το Κανκούν, η Κοπεγχάγη και οι άλλες διασκέψεις για το κλίμα, δεν είναι ζήτημα διπλωματικό, οικονομικό ή γεωστρατηγικό, είναι ζήτημα επιβίωσης. Το ίδιο ισχύει και για πολυπληθή ηπειρωτικά κράτη, ιδίως στην Ασία και την Αφρική, όπως το Μπαγκλαντές, το Πακιστάν και τα κράτη στο Κέρας της Αφρικής, τα οποία λόγω έλλειψης υποδομών και γεωγραφικής θέσης, υποφέρουν τα πάνδεινα από την κλιματική αλλαγή στην οποία ουδέποτε συνετέλεσαν. Οι εκκλήσεις των εκπροσώπων των κρατών αυτών σπάνια ακούγονται και ακόμα σπανιότερα βρίσκουν μια θέση στον θαυμαστό κόσμο των δυτικών ΜΜΕ.

Εν τω μεταξύ, **το ζήτημα** μίας εκ των σημαντικότερων συμφωνιών που είναι δυνατόν να επιτευχθούν στο Κανκούν, αυτή **που θα αφορά την οικονομική βοήθεια των ανεπτυγμένων κρατών προς τα αναπτυσσόμενα**, φαίνεται επίσης να εισέρχεται **σε αδιέξοδο αφού τουλάχιστον το μισό της χρηματοδότησης αυτής επιχειρείται να δωθεί από πλευράς Ευρωπαϊκής Ένωσης με καθαρά αποικιοκρατικούς όρους**, υπό τη μορφή δανεισμού ή αγοράς μετοχικών κεφαλαίων σε ντόπιες εταιρίες και όχι χρηματοδοτήσεων και παροχών όπως αυτές είχαν συμφωνηθεί –έστω και σε εθελοντικό επίπεδο- στην Κοπεγχάγη[2].

Έξω από τις κλειστές αίθουσες των διαπραγματεύσεων, τα δρακόντεια μέτρα ασφαλείας που έχει λάβει η μεξικανική κυβέρνηση για τη Διάσκεψη μοιάζουν υπερβολικά. **Η «ενοχλητική» κοινωνία των πολιτών έχει λόγω απόστασης, πολύ μικρότερη παρουσία** από την αντίστοιχη που είχε στην Κοπεγχάγη, **άρα και η ποινικοποίηση της απαιτεί τελικά πολύ μικρότερες δυνάμεις καταστολής.**

---

[1] Cancún climate change summit: Japan refuses to extend Kyoto protocol, John Vidal, The

Guardian, 1 Δεκεμβρίου 2010,

[2] EU funding offer sparks anger at Cancun, Andrew Willis, EU Observer, 2 Δεκεμβρίου 2010

Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr

2 Δεκεμβρίου 2010